

Denne boka er en roman og altså et diktverk. Boka er bind 5 av romanverket *En sjøens helt* og en oppfølger til seriens fire første bind, *Skogsmatrosen*, *Skytteren*, *Gullguttene* og *Blodige strender*.

Selv om handlingen også i *Brennende skip* er forsøkt gjort så virkelighetsnær som det har vært mulig for en person som ikke sjøl opplevde 2. verdenskrig på havet, er hendelsene til sjøs og på land beskrevet med dikterisk frihet. Det du som leser får, er ikke en fotografisk gjengivelse av krigens begivenheter. Du får et stort maleri der grunnrisset er basert på dokumentarisk materiale, mens karakterer og handling er malt med frie penselstrøk.

Hovedpersonen i romanverket, sjømannen Halvor Skramstad, er ingen virkelig person, men en romanfigur skapt av meg. Skipskameratene hans er uten unntak oppdiktete personer. Det samme gjelder i all hovedsak mennesker Halvor møter når han er i land eller på besøk på andre skip. Et unntak i bind 5 er kaptein Arild Wergeland og skytterleder Harald Aursland på et norsk lasteskip kalt «Generalen» ved Filippinene. De to er virkelige personer som tjenestegjør på et virkelig skip. Se nærmere om dette i etterordet.

Navn på handelsskip i første halvdel av boka er stort sett oppdiktet. Skipsnavn er kursivert, f.eks. *D/s Malviken*. I dagboka og brev Halvor skriver, er skipsnavn understreket: *m/s Morgedal*. Dette er gjort for å gi Halvors tekster et preg av håndskrift.

I andre del av boka omtales ofte virkelige norske og amerikanske handelsskip. Disse er markert med stjerne når de dukker opp første gang: *General Fleischer**, *Thomas Nelson**. Hvis det siden refereres til disse virkelige skipene, er de ikke markert med stjerne. Hendelser knyttet til stjernemarkerte skip er virkelige hendelser som kan dokumenteres.

Alle omtalte krigsskip er – med to unntak – virkelige skip som opptrer i virkelige situasjoner. Virkelige krigsskip er derfor ikke markert med stjerne. Unntakene fra virkelighetsregelen min er de amerikanske jagerne (destroyerne) *USS Salter* og *USS Holm*. Det som skjer med *Salter* i Atlanteren, er oppdiktet, mens det som skjer med *Holm* i Filippinerhavet – bortsett fra jagerens skudd mot det norske skipet *Morgedal* – er basert på det som hendte med den virkelige jageren *USS Hoel* i strid med det japanske slagskipet *Kongo*. Mer om alt dette kan du lese i etterordet.

Et sjøslag i farvannet der *Morgedal* og *Holm* befinner seg, kaller jeg for verdenshistoriens største sjøslag. Det dreier seg om slaget i Leyte-bukta, The Battle of Leyte Gulf. I etterordet finner du dokumentasjon på at dette slaget kan regnes som større i omfang enn det berømte og beryktede Jyllandslaget, The Battle of Jutland, under 1. verdenskrig.

I tekstene i boka og i kartene har jeg brukt norske navn der dette er naturlig, f.eks. Leyte-bukta for Leyte Gulf, og engelske navn der vi ikke har noe innarbeidet norsk navn, f.eks. Sibuyan Sea. En rekke mindre arkipelager og atoller i Stillehavet er i kartet markert med navn på den mest

kjente øya i arkipelet eller atollen. Dagens navn står i parentes, f.eks. på Truk (Chuuk). Navn på øygrupper er skrevet på norsk i kartet: Karolinene, Marianene. Men det forekommer at det engelske navnet blir brukt i teksten der det er naturlig, f.eks. i forbindelse med de voldsomme krigshandlingene som amerikanerne kaller The Great Marianas Turkey Shoot.

Den statsrettslige statusen småøyer og øygrupper hadde under 2. verdenskrig, er som regel (dog ikke alltid) forklart i romanteksten, men ikke markert i Stillehavskartet. Det er ganske enkelt for at Stillehavskartet ikke skal bli for uoversiktlig. Noen begreper som ble brukt av amerikanske militærstrateger, men som er lite kjent i Norge, er forklart i teksten. Det gjelder for eksempel The ladder of the Bonins, en «stige» nordover via Iwo Jima i Vulkanøyene (også kjent som Kazan-rettō) og langs Bonin Islands (også kjent som Ogasawara-guntō) mot de japanske hovedøyene.

En oversikt over mannskapet på *M/s Morgedal* finnes på side 188–189. Denne oversikten er ført i pennen av Halvor, og er ikke komplett.

Noen stikkord om tonnasje, fart og distanse finnes på side 529.

I boka er enkelte dialoger og replikker skrevet på engelsk, for realismens skyld. Under seilasen til fronten i Normandie og til fronten på Filippinene måtte norske sjøfolk stadig forholde seg til og bruke engelsk, både i dagligtale og som kommandospråk. Jeg har prøvd å gjøre engelsken så lett-fattelig og selvforklarende som mulig. Til hjelp for lesere som ikke synes de behersker engelsk, og som hjelpemiddel for engelskkyndige som finner ord og uttrykk de stusser over, vil det bli laget et dokument hvor all engelsk tekst i *Brennende skip* (og tekst på andre språk) er oversatt til norsk. Dette vil bli lagt ut på Forlaget Oktobers nettside så fort det er klart, forhåpentlig innen utgangen av 2016. Dokumenter med oversettelse av engelsken i de fire første bindene er publisert på forlagets nettside. De som ikke har tilgang til internett, kan henvende seg til forlaget og få dokumentene tilsendt i posten. Ta kontakt med Forlaget Oktober, Postboks 6848 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Tlf. 23 35 46 20.

Kilderegister og litteraturhenvisninger finnes også på internett, på forlagets og mine nettsider:

www.oktober.no/Forfattere/Norske/Michelet-Jon

www.jonmichelet.com

Vennligst bemerk at kilderegisteret ennå er ufullstendig. Når hele romanverket på er ferdigstilt, vil registeret bli supplert med nye boktitler som er kommet til under arbeidets gang.

Et meget nyttig verktøy for å finne fram til norske krigsseilere fikk vi i januar 2016, da Krigsseilerregisteret ble lansert på internett.

Polstjernefondet, som jeg har opprettet for å støtte prosjekter som dokumenterer krigsseilasen under 2. verdenskrig, norske sjøfolks opplevelser i krigssoner etter verdenskrigen og norske soldatveteraners erfaringer i utenlandstjeneste etter 1945, kan man få mer informasjon om på min nettside (se adressen ovenfor).

Henveldelser om foredrag, opplesning eller andre oppdrag bør rettes til Forlaget Oktober, ikke til meg direkte.

Spørsmål og kommentarer til bøkene i romanverket *En sjøens helt* ønskes velkommen og kan sendes til meg på e-post eller som vanlig post.

Adressene er:

jon-mic@online.no

Jon Michelet, Postboks 44, 1561 Larkollen

Jeg ber om forståelse for at ikke alle henvendelser kan besvares umiddelbart eller behandles så grundig som mange ønsker. Jeg har min fulle hyre med å slutføre romanverket.

Brennende skip dediserer jeg til minne om krigsseileren Helge Ødegård fra Bamble. Takk til to krigsseilere jeg møtte for første gang under en lanseringsturné på Sørlandet høsten 2015: Anker Borøy i Søgne, som deltok i invasjonen i Normandie om bord på D/s *Gaston Micard*, og Ole Jensen på Lista, som seilte ute under hele krigen, de siste årene som marineutdannet skytter. Takk til krigsseileren fra Stallogargo, Trygve Laheim Johansen, for gode ord og oppmuntring. Takk til krigsseiler Sigurd Gjø-sæter på Bømlo, som deltok i invasjonen i Normandie på D-dagen den 6. juni 1944 om bord på D/s *Jernland*, for en minnerik telefonsamtale. Og takk for en annen telefonsamtale til Egil Heggelund i Sjøvegan, som i meget ung alder seilte i transatlantiske konvoier med M/s *Laurits Swenson*.